

NATURA 2000

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

DLA OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY (OSO)
DLA OBSZARÓW SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIA OBSZARÓW O ZNACZENIU
WSPÓLNOTOWYM (OZW)

I
DLA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY (SOO)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. TYP **1.2. KOD OBSZARU** **1.3. DATA OPRACOWANIA** **1.4. DATA AKTUALIZACJI**
B PLH020037 2004-11 2009-05

1.5. POWIĄZANIA Z INNYMI OBSZARAMI NATURA 2000

1.6. INSTYTUCJA LUB OSOBA ZBIERAJĄCA INFORMACJE:

K. Świerkosz Muz.Przyr. UWr; R. Szkudlarek Pol. Tow. Przyj. Przyr. pro Natura; J. Furmankiewicz - IZU Wr; T. Kokurewicz, A R, Klub Przyrodników, Świebodzin: Cz. Narkiewicz, A. Ruszlewicz, A. Szlachetka. K. Struś; PTOPI Salamandra; IOP PAN

1.7. NAZWA OBSZARU:

Góry i Pogórze Kaczawskie

1.8. WSKAZANIE I ZAKLASYFIKOWANIE OBSZARU:

DATA ZAPROPONOWANIA JAKO OZW

DATA ZATWIERDZENIA JAKO OZW

DATA ZAKLASYFIKOWANIA JAKO OSO

DATA ZATWIERDZENIA JAKO SOO

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. POŁOŻENIE CENTRALNEGO PUNKTU OBSZARU

DŁUGOŚĆ GEOGRAFICZNA

E 15 56 59

SZEROKOŚĆ GEOGRAFICZNA

N 50 53 40

2.2. POWIERZCHNIA (ha):

35 005,3

2.3. DŁUGOŚĆ OBSZARU (km):

2.4. WYSOKOŚĆ (m n.p.m.):

MINIMALNA

199

MAKSYMALNA

721

ŚREDNIA

419

2.5. REGION ADMINISTRACYJNY (NUTS)

Kod	Nazwa regionu	%
PL515	Jeleniogórski	100

2.6. REGION BIOGEOGRAFICZNY

Nazwa regionu biogeograficznego
Kontynentalny

3. INFORMACJA PRZYRODNICZA

3.1. Typy SIEDLISK znajdujące się na terenie obszaru Natura 2000 oraz ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

3.1.a. Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen.	Względna powierzc	Stan zachow.	Ocena ogólna
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranuncion fluitantis</i>	0,01	A	C	B	B
6110	Skały wapienne i neutrofilne z roślinnością pionierską (<i>Alyso-Sedion</i>)	0,01	A	A	A	A
6120	Cieplolubne, śródłądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	0,05	A	C	A	B
6210	Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków	0,07	A	C	A	A
6230	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	0,20	A	B	A	A
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	0,98	A	C	A	A
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylon alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolutalia sepium</i>)	0,00	A	C	A	B
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	5,22	A	C	A	B
6520	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	0,68	A	C	A	A
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	0,01	A	C	B	B
7220	Źródlika wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	0,01	A	C	A	B
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	0,01	A	C	B	B
8150	Środkowoeuropejskie wyżynne piargi i gołoborza krzemianowe	0,01	A	B	A	A
8160	Podgórskie i wyżynne rumowiska wapienne ze zbiorowiskami ze <i>Stipion calamagrostis</i>	0,01	A	B	A	A
8210	Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami <i>Potentilletalia caulescentis</i>	0,01	A	C	A	A
8220	Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	0,01	A	B	A	B
8310	Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	0,01	A	C	A	A
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	1,34	A	C	A	A
9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	1,02	A	C	A	A
9150	Cieplolubne buczyny storczykowe (<i>Cephalanthero-Fagenion</i>)	0,43	A	B	A	A
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	6,88	A	C	A	A
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	0,91	A	C	A	A
9190	Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (<i>Betulo-Quercetum</i>)	3,89	A	C	A	A
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	2,19	A	C	A	B
9110	Cieplolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	0,02	A	B	A	A

3.2. GATUNKI, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

3.2.a. PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.b. Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.c. SSAKI wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	C	7	50-100i		C	A	C	B
1318	<i>Myotis dasycneme</i>	V		1-5i		C	A	C	B
1323	<i>Myotis bechsteinii</i>	V		1-5i		C	A	C	B
1324	<i>Myotis myotis</i>	C	20-25i	200-250i		C	A	C	B
1337	<i>Castor fiber</i>	1 loc	2-5i			C	A	C	B
1355	<i>Lutra lutra</i>	5 loc	10-20i			C	A	C	B

3.2.d. PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1166	<i>Triturus cristatus</i>	2 loc				C	A	C	B

3.2.e. RYBY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1096	<i>Lampetra planeri</i>	P				C	A	C	B
1149	<i>Cobitis taenia</i>	P				C	A	C	B

3.2.f. BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1014	<i>Vertigo angustior</i>	R				C	A	C	B
1052	<i>Hypodryas matura</i>		1 loc			C	B	C	B
1059	<i>Maculinea teleius</i>	13 loc				C	A	C	A

1060	<i>Lycaena dispar</i>	14 loc	C	A	C	A
1061	<i>Maculinea nausithous</i>	21 loc	C	A	C	A
1084	<i>Osmoderma eremita</i>	11 loc	C	A	C	A

3.2.g. ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	Populacja	POPULACJA	OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
				Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1421	<i>Trichomanes speciosum</i>	1-5 i (1		A	A	B	A
1902	<i>Cypripedium calceolus</i>	20-40i (6		C	A	B	A
4066	<i>Asplenium adnigrum</i>	31 os (1		B	A	B	A
4096	<i>Gladiolus paluster</i>	1os (1		A	C	B	A

3.3. Inne ważne gatunki zwierząt i roślin

PTAKI

Populacja Motywacja

SSAKI

Populacja Motywacja

Eptesicus nilssonii
Eptesicus serotinus
Myotis brandtii
Myotis daubentonii
Myotis mystacinus
Myotis nattereri
Nyctalus noctula
Pipistrellus nathusii
Pipistrellus pipistrellus
Plecotus auritus
Plecotus austriacus
Vespertilio murinus

P A
P C
P C
P C
P C
P C
P C
P C
P C
P C
P C
P C
P A

PŁAZY

Populacja Motywacja

Hyla arborea
Salamandra salamandra
Triturus alpestris
Triturus vulgaris

P C
P D
P D
P D

GADY

Populacja Motywacja

Anguis fragilis
Coronella austriaca
Lacerta vivipara
Vipera berus

P D
P A
P D
P C

RYBY

Populacja Motywacja

Thymallus thymallus

P C

BEZKRĘGOWCE

Populacja Motywacja

Helicigona lapicida

P D

ROŚLINY

Populacja Motywacja

Aquilegia vulgaris
Arnica montana
Asarum europaeum
Asplenium adiantum-nigrum
Asplenium septentrionale

P D
P A
P D
P A
P D

<i>Atropa belladonna</i>	P	D
<i>Blechnum spicant</i>	P	D
<i>Botrychium lunaria</i>	P	D
<i>Campanula latifolia</i>	P	D
<i>Carex davalliana</i>	P	A
<i>Carex pulicaris</i>	P	A
<i>Carlina acaulis</i>	P	D
<i>Centaureum erythraea</i>	P	D
<i>Cephalanthera damasonium</i>	P	A
<i>Cephalanthera longifolia</i>	P	A
<i>Cephalanthera rubra</i>	P	A
<i>Chrysosplenium oppositifolium</i>	P	A
<i>Convallaria majalis</i>	P	D
<i>Corallorhiza trifida</i>	P	A
<i>Cyclamen purpurascens</i>	P	D
<i>Dactylorhiza fuchsii</i>	P	A
<i>Dactylorhiza maculata</i>	P	A
<i>Dactylorhiza sambucina</i>	P	A
<i>Daphne mezereum</i>	P	D
<i>Dianthus superbus</i>	P	A
<i>Digitalis grandiflora</i>	P	D
<i>Digitalis purpurea</i>	P	D
<i>Epipactis atrorubens</i>	P	D
<i>Epipactis helleborine</i>	P	D
<i>Epipactis palustris</i>	P	A
<i>Equisetum telmateia</i>	P	D
<i>Euphorbia exigua</i>	P	A
<i>Festuca pallens</i>	P	D
<i>Frangula alnus</i>	P	D
<i>Gagea arvensis</i>	P	A
<i>Galium odoratum</i>	P	D
<i>Gentiana cruciata</i>	P	D
<i>Gentianella amarella</i>	P	A
<i>Gentianella ciliata</i>	P	D
<i>Gladiolus imbricatus</i>	P	A
<i>Gymnadenia conopsea</i>	P	D
<i>Hedera helix</i>	P	D
<i>Iris sibirica</i>	P	A
<i>Leucojum vernum</i>	P	A
<i>Lilium martagon</i>	P	D
<i>Listera ovata</i>	P	D
<i>Lycopodium clavatum</i>	P	D
<i>Matteuccia struthiopteris</i>	P	D
<i>Melica ciliata</i>	P	D
<i>Montia fontana</i>	P	A
<i>Muscari comosum</i>	P	A
<i>Neottia nidus-avis</i>	P	D
<i>Omphalodes scorpioides</i>	P	A
<i>Ophioglossum vulgatum</i>	P	D
<i>Orchis mascula</i>	P	A
<i>Orchis ustulata</i>	P	A
<i>Ornithogalum umbellatum</i>	P	D
<i>Orobanche reticulata</i>	P	A
<i>Pedicularis sylvatica</i>	P	A
<i>Phyllitis scolopendrium</i>	P	D
<i>Platanthera bifolia</i>	P	D

<i>Polypodium vulgare</i>	P	C
<i>Primula elatior</i>	P	D
<i>Primula veris</i>	P	D
<i>Sorbus torminalis</i>	P	D
<i>Taxus baccata</i>	P	A
<i>Trifolium striatum</i>	P	A
<i>Viburnum opulus</i>	P	D
<i>Vicia pisiformis</i>	P	A

4. OPIS OBSZARU

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Klasy siedlisk	% pokrycia
Lasy iglaste	10 %
Lasy liściaste	10 %
Lasy mieszane	30 %
Siedliska leśne (ogólnie)	1 %
Siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	5 %
Siedliska rolnicze (ogólnie)	44 %
Suma pokrycia siedlisk 100 %	

OPIS OBSZARU

Góry Kaczawskie należą do gór niskich, ale charakteryzują się skomplikowaną budową geologiczną i urozmaiconą rzeźbą, która jest wynikiem m.in. procesów erozyjnych. Góry te tworzą dwa pasma oddzielone głęboko wciętą doliną Kaczawy. Budują je krystaliczne wapienie dewońskie, kwarcyty, łupki oraz skały wulkaniczne (porfiry i keratofiry). Obszar obejmuje wschodnią część głównego grzbietu, na wschód od doliny Kaczawy oraz enklawę ze stanowiskami cennych zbiorowisk leśnych. Obszar jest w znacznej części zalesiony. Pozostałe fragmenty wykorzystywane są jako łąki, pastwiska i grunty orne.

4. OPIS OBSZARU

4.2. WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Jest to jeden z najcenniejszych i najlepiej zachowanych obszarów Sudetów Zachodnich. Jego bogactwo przyrodnicze uwarunkowane jest specyficzną budową geologiczną (występują tu wapień, bazalty i serpentyny) oraz silnym zróżnicowaniem morfologicznym (liczne, głęboko wcięte wąwozy z reliktowymi koloniami górskich i rzadkich gatunków roślin i zwierząt) i niskim stopniem zagospodarowania. Jest to obszar kluczowy dla gatunków bazyfilnych i neutrofilnych. Stwierdzono tu 24 typy siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, a szczególnie dobrze zachowane buczyny i jaworzyny, oraz 18 gatunków z Załącznika II tej dyrektywy.

Obszar jest kluczowym dla zachowania siedlisk *9810, *9110, 9190, 9130, 6110, 8220, 8130, 7230, 6410 i 6210 w regionie dolnośląskim.

Bogata flora roślin naczyniowych z kilkunastoma gatunkami storczyków oraz rzadkie gatunki roślin niższych. Prawdopodobnie występują tu: ginący (CR) mieczyk błotny *Gladiolus palustris* (w 2003 roku odnotowano tylko jeden pęd) oraz zanokcica serpentynowa *Asplenium adnigrum* (na jednym stanowisku regularnie obserwuje się 28 do 31 okazów). Natomiast znajduje się tu jedno z dwóch odkrytych w Polsce stanowisk włosocienia cienistego *Trichomanes speciosus* - jedyne potwierdzone w roku 2008. Znajdujące się na terenie ostoi Jaskinie Połomu są jednym z największych zimowisk nietoperzy w Polsce. (zimuje tu w sumie ok. 400 osobników z 10 gatunków) oraz największym zimowiskiem nocka dużego i nocka rudego na Dolnym Śląsku. Jest to także jedno z dwu znanych z południowo - zachodniej Polski stanowisk zimowych nocka łydkowłosego oraz ważne zimowe stanowisko mopka.

4.3. ZAGROŻENIA

Zagrożeniem może być niekontrolowane użytkowanie kamieniołomów wapieni i bazaltu - w tym niszczenie jaskiń góry Połom, rozbudowa systemów osadniczych, zaorywanie łąk i intensyfikacja gospodarki łąkarskiej, porzucanie pastwisk, niekontrolowana rozbudowa infrastruktury, budowa zbiorników zaporowych, regulacje cieków, budowa elektrowni wiatrowych, nadmierny pobór wód do celów gospodarczych. Do zagrożeń należy także zanieczyszczenie powietrza, a potencjalnie także niekontrolowana urbanizacja terenu i intensyfikacja gospodarki leśnej. Zagrożenia siedlisk nietoperzy obejmują: blokowanie otworów wejściowych, niepokojenie w czasie sezonu rozrodczego (wrzesień-październik) oraz w czasie hibernacji (listopad-kwiecień), zmiana mikroklimatu zimowisk, a w szczególności stosunków wodnych, co powoduje zmniejszenie względnej wilgotności powietrza.

4.4. STATUS OCHRONNY

Obszar w większości nie jest chroniony. Częściowo położony na terenie Parku Krajobrazowego Chełmy (15 991 ha; 1992) z rezerwatami przyrody: Wąwóz Lipa (54,7 ha; 1996), Wąwóz Myśluborski (9,7 ha; 1962) oraz Rudawskiego Parku Krajobrazowego (15 705; 1989). Obejmuje rezerваты przyrody: Wilcza Góra (1,7 ha; 1959), Góra Miłek (141,4 ha; 1994), Buki Sudeckie (174,42 ha; 1994), Buczyna Storczykowa na Białych Skałach (8,8 ha; 2001), Wąwóz Siedmicki (68 ha; 2001), Nad Groblą (87,84 ha, 2001). Planuje się utworzenie Kaczawskiego Parku Krajobrazowego.

4.5. STRUKTURA WŁASNOŚCI

Lasy państwowe (Nadleśnictwa: Lwówek Śląski, Złotoryja i Jawor); grunty prywatne. Jaskinie Połomu są własnością Wojcieszowskich Zakładów Przemysłu Wapiennego.

4.6. DOKUMENTACJA - ŹRÓDŁA DANYCH

- 2004. Góry Kaczawskie - europejskie dziedzictwo przyrodnicze. Wyd. Klubu Przyrodników. ss. 100.

Anioł-Kwiatkowska J., Świerkosz K. 1992. Flora i roślinność rezerwatu Ostrzyca Proboszczowicka oraz jego otoczenia. Acta Univ. Wratislaviensis, Prace Bot. 48: 45-115.

Anonymus. - - - . Atlas herpetologiczny Polski. Dbase. IOP PAN, Kraków.

Celiński F. 1965 Fragmenty lasów naturalnych w Górach Kaczawskich Ochrona Przyrody 31 53-76

Dyrcz A., Grabiński W., Stawarczyk T., Witkowski J. 1991. Ptaki Śląska. Zakł. Ekol. Ptaków UW, Wrocław. ss. 526.

Furmankiewicz J., Furmankiewicz M. 2002 Bats hibernating in the natural caves in the Polish part of the Sudetes Przyroda Sudetów Zachodnich, Supplement 15-38 2

Furmankiewicz J., Furmankiewicz M., Telatyński S. 2002. Nowe obserwacje nocka łydkowłosego *Myotis dasycneme* (Boie, 1825) w polskiej części Sudetów Zachodnich. Przyr. Sudet. Zach. 4: 152-156.

Głowaciński Z. (red.). 1992. Polska czerwona księga zwierząt. PWRiL, Warszawa. 1-352.

- Górnjak J., Furmankiewicz M. 2001. Nowe obserwacje nocka Bechsteina *Myotis Bechsteinii* w Sudetach. *Studia Chiropt.* 2: 87-90.
- Kliś T. 1991. Struktura i dynamika populacji zimujących nietoperzy w jaskiniach góry Połom w Górach Kaczawskich. Praca magisterska. Zakł. Ekol. Ptaków UW, Wrocław. Msc. ss. 56.
- Kliś T., Furmankiewicz J., Kokurewicz T. 2001. Zmiany liczebności i składu gatunkowego nietoperzy hibernujących w jaskiniach Góry Połom (Góry Kaczawskie, Sudety Zachodnie) w latach 1964-2001. *Studia Chiropt.* 2.
- Krukowski M., Świerkosz K. - - - -. Localities of *Trichomanes speciosum* Willd. in Poland and their biogeographical implication. (w druku). *Fern Gazette*.
- Kwiatkowski P. 1995. Szata roślinna projektowanego rezerwatu leśnego Wąwóz Lipy na Pogórzu Kaczawskim. *Ochr. Przyr.* 52: 167-184.
- Kwiatkowski P. 1996. Szata roślinna Bazaltowej Góry i jej otoczenia. *Acta Univ. Wratislaviensis, Prace Bot.* 1886, 70: 73-110.
- Kwiatkowski P. 2000. Notatki florystyczne z Gór Kaczawskich i ich Pogórza. (Sudety Zachodnie). *Fragm. Flor. Geobot., ser. Polonica.* 7: 105-116.
- Kwiatkowski P. 2001. Zbiorowiska leśne Pogórza Złotoryjskiego. *Fragm. Flor. Geobot. Polonica* 8: 173-218.
- Kwiatkowski P. 2003. Podgórska ciepłolubna dąbrowa brekiniowa Sorbo torminali-Quercetum na Pogórzu Złotoryjskim. *Fragm. Flor. Geobot. Polonica* 10: 175-193.
- Kwiatkowski P. 2004. Cephalanthero-Fagetum Oberdorfer 1957 in the Kaczawskie Mts. Msc.
- Liro A. (red.). 1995. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-Polska. Fund. IUCN Poland, Warszawa. ss. 205.
- Malkiewicz A., Kokot A. 2005 Nowe dane o rzadkich gatunkach motyli (Lepidoptera) na terenie Borów Dolnośląskich i Sudetów - kontynuacja II. *Przyroda Sudetów* 8 89-96
- Ochyra R., Szmajda P. (red.). 1991. Atlas of the geographical distribution of spore plants in Poland. Mosses. Institute of Botany, PAS, UAM, Kraków-Poznań. 7:
- Postawa T., Gałusz W., Wołoszyn B.W. 1994. Wyniki zimowych spisów nietoperzy zebrane z pojedynczych stanowisk z różnych rejonów Polski. [In:] Wołoszyn B.W. (ed.). *Zimowe spisy nietoperzy 1988 - 1992*. Publ. CIC ISEZ PAN, Kraków.
- Szkudlarek R., Paszkiewicz R. 1999. Zimowe stanowiska rzadkich gatunków nietoperzy w Sudetach Zachodnich. *Przyr. Sudet. Zach.* 2: 83-88.
- Świerkosz K., Szczeńsiak E. - - - -. Stan zachowania i stopień zagrożenia wybranych gatunków naskalnych na Dolnym Śląsku. W: Z. Kącki [red.]. *Żagrożone gatunki flory naczyniowej Dolnego Śląska*. w druku.
- Wilczyńska W. 1974. Flora mchów i zbiorowiska mszaków Gór Kaczawskich. *Monogr. Bot.* 44: 1-112.
- Wołoszyn B. W. 1968. Badania nietoperzy Dolnego Śląska. *Przeegl. Zool.* 12(2): 208-220.

5. STATUS OCHRONNY OBSZARU ORAZ POWIĄZANIA Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES

5.1. DESYGNOWANE FORMY OCHRONY NA POZIOMIE KRAJOWYM I REGIONALNYM:

KOD % POKRYCIA

PL02% PL03%

5.2. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z INNYMI TERENAMI:

desygnowanymi na poziomie krajowym lub regionalnym

KOD FORMY OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
PL02	<i>Buczyna Storczykowa na Białych Skałach</i>	+	
PL02	<i>Buki Sudeckie</i>	+	
PL02	<i>Góra Miłek</i>	+	
PL02	<i>Nad Groblą</i>	+	
PL02	<i>Wąwóz Lipa</i>	+	
PL02	<i>Wąwóz Myśluborski</i>	+	
PL02	<i>Wąwóz Siedmicy</i>	+	
PL02	<i>Wilcza Góra</i>	+	
PL03	<i>Chełmy</i>	*	
PL03	<i>Rudawski</i>	*	

desygnowanymi na poziomie międzynarodowym

NAZWA STATUSU OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
-----------------------	---------------	-------------	------------

5.3. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES:

KOD CORINE	TYP RELACJI	% POKRYCIA
G0J100200	*	31,9
G0J100202	+	
G0J100203	+	
G0J100204	+	
G0J100201	*	2,4

6. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA NA TERENIE OBSZARU I W JEGO OTOCZENIU **I INNE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA TEN OBSZAR**

6.1. GŁÓWNE CZYNNIKI I RODZAJE DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA ORAZ PROCENT POWIERZCHNI OBSZARU IM PODLEGAJĄCY

Wpływy i działalność na terenie obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
100	<i>Uprawa</i>	B		-
102	<i>Koszenie / ścinanie</i>	B		+
140	<i>Wypas</i>	C		+
160	<i>Gospodarka leśna - ogólnie</i>	B		0
230	<i>Połowanie</i>	C		0
301	<i>Kamieniołomy</i>	C		0
403	<i>Zabudowa rozproszona</i>	C		-
421	<i>Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych</i>	C		-
430	<i>Budowle związane z rolnictwem</i>	C		-
501	<i>Ścieżki, szlaki pieszce, szlaki rowerowe</i>	C		0
502	<i>Drogi, autostrady</i>	C		-
510	<i>Przesyłanie energii</i>	C		-
622	<i>Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych</i>	C		0
624	<i>Turystyka górską, wspinaczka, speleologia</i>	C		-
702	<i>Zanieczyszczenie powietrza</i>	C		0
790	<i>Inne rodzaje zanieczyszczeń lub oddziaływań człowieka</i>	C		-
954	<i>Inwazja gatunku</i>	C		-

Wpływy i działalność wokół obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
-----	-------	--------------	-----------	-------

6.2. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

SPRAWUJĄCY NADZÓR (INSTYTUCJA LUB OSOBA):

ZARZĄDZANIE OBSZAREM I PLANY:

Ndl. Złotoryja i Jawor; gminy Pielgrzymka, Janowice Wielkie, Marciszów, Jeżów Sudecki, Świerzawa, Wojcieszów, Złotoryja gmina wiejska, Męcinka, Paszowice, Bolków. W przygotowaniu Plan Ochrony Parku Krajobrazowego Chełmy (2009)

7. MAPY OBSZARU

Mapy fizyczne obszaru

Numer mapy	Skala	Projekcja	Opis
M-33-32-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-33-C	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-44-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-44-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-45-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes

Zdjęcia lotnicze obszaru

Numer	Obszar	Temat	Data
-------	--------	-------	------

8. ZDJĘCIA OBSZARU

Numer	Obszar	Temat	Autor	Data
-------	--------	-------	-------	------

4. OPIS OBSZARU

4.7. HISTORIA

2009-05-01	IV	Usunięcie przez Instytut Ochrony Przyrody PAN Kraków zapisu o <i>Ophiogomphus cecilia</i> .
2009-05-01	PL	Usunięcie przez Instytut Ochrony Przyrody PAN Kraków zapisu o <i>Buxbaumia viridis</i> .